

Odmev iz Afrike.

Ilustriran mesečnik v prospeh
afriških misijonov s prilogo
„Klaverjev koledar“.

Izdaja

Klaverjeva družba, Ljubljana.

Stane na leto (brez koledarja)

12 K (3 din.)

Naročila naj se naslavlajo:
Družba sv. Petra Klaverja — Ljubljana
za hotelom »Union«, Miklošičeva cesta 3.

Velikodušne mladenke, ki žele vstopiti v Družbo sv. Petra Klaverja kot »pomožne misijonarke za Afriko«, naj se s prošnjo zaupno obrnejo na vrhovno voditeljico g. grofico Mr. Ter. Ledóchowsko v Rimu 23, via dell' Olmata 16, ali pa na tajništvo vrhovnega vodstva v Ljubljani, za hotelom »Union«, Miklošičeva cesta 3.

VSEBINA:

Dušna premija. — Zahvalno pismo vrhovni voditeljici Klaverjeve družbe. — Ako ne boste kakor otroci... — Apostolski vikariat Belgijski Zg. Kongo. — Apostolski vikariat Kivu. — Kratka misijonska poročila. — Misijoni ob Zlatem obrežju in češčenje sv. Antona. — Spreobrnjenje črne princezinje. (Konec.) — Afriška sužnost in nje grozota. — Sliki: škof Cenez pozdravi svoje k duhovnim vajam došle misijonarke. — Malo semenišče v Kabayi.

	Darovi	
---	---------------	---

od dne 1. januarja do 28. februarja 1921.

Za afrikan, misijone K 8002-42.	Za razširjanje katoliškega tiska
Za sv. maše K 1627.—.	v Afriki K 890.—.
Za stradajoče K 124.—.	Za zamoščke K 1950-46.
Za odkup sužnjev K 16.375-72.	Za gobavce K 462.—.
Botrinski darovi K 13.179-50.	Darovi za krščence K 819-82.
Za semeniščnike K 186.—.	Za prosto uporabo K 856-47.
Za katehiste K 383.—.	Za cerkev sv. Jožefa K 10.—.
Za kruh sv. Antona K 12.071-70.	Za afrikanke misijone: zbirka
Klaverjev vinar K 281-70.	sv. Treh kraljev K 5350-17.
Otroška zveza K 387-80.	Za Klaverjevo družbo K 778.—.
Jamčič Mar., Sv. Ana, Makole,	Podporniški prispevki K 1308.—.
za otroško zvezo K 24.—.	Udeležniški prispevki K 18-50.
Za mašno zvezo K 8053-58.	Darovi brez podatkov K 1403.—.
Za misijonsko zvezo K 409-30.	

K VOLITVI STANU.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki čutijo poklic za redovno življenje in imajo izredno ljubezen do misijonov, lahko prosijo za sprejem v Družbo sv. Petra Klaverja, ki je od sv. Cerkve potrjena. Udje te družbe pomagajo afrikanskim misijonom in se zato imenujejo **pomožne misijonarke za Afriko**. One same ne gredo v Afriko, ampak oskrbujejo izdajanje misijonskih časopisov, tiskanje knjig v afrikanskih jezikih, sprejemajo darove in jih pošiljajo misijonarjem in skušajo tudi na razne druge načine pospeševati razširjanje kraljestva božjega na zemlji.

Škof Cenez pozdravi svoje, k duhovnim vajam došle misijonarje.

Dušna premija! V namen naših naročnikov in dobrotnikov darujejo afriški misijonski škofje in misijonarji letno 500 svetih maš.

Zahvalno pismo vrhovni voditeljici Klaverjeve družbe.

Sledeče pismo, četudi naslovljeno na našo vrhovno voditeljico, bo vendar razveselilo tudi vse prijatelje Klaverjeve družbe in misijonov; saj se iz njega zrcali ne le hvaležnost misijonarjev, ampak tudi blagodejni uspeh misijonske miloščine.

Rim, 10. oktobra 1920.

Gospa vrhovna voditeljica!

Generalni kapitelj oblatov Brezmadežnega Spočetja, ki tačas zboruje v Rimu, mi je v svoji, ravnokar minuli plenarni seji naročil obvestiti Vas o sledečem:

Oni zborovalci, ki delujejo za razširjanje sv. vere v vikariatih južne Afrike, so z veseljem poročali svojim so-bratom, s koliko velikodušnostjo in požrtvovalnostjo jih

Vi gospa grofica, kakor tudi Vaše občudovanja vredne sotrudnice, notranji in zunanji udje in podporniki družbe, podpirate. Pomoč, ki ste jo naklonili nesrečni Afriki, je bila mnogovrstna in vsestranska. Koliko otrok je bilo sprejetih, krščenih in krščansko vzgojenih, koliko sirot in stradajočih preskrbljenih s hrano in obleko. Revnim misijonskim cerkvam ste oskrbeli toliko nujno potrebnih bogoslužnih predmetov, tiskali in razpošiljali knjige v zamorskih jezikih itd. Pač nepopisna tolažba misijonarjem in misijonskim sestram ob pogledu na toliko dobrih del, ki bi sicer morala vsled pomanjkanja pomožnih sredstev izostati.

Zato so zborovalci enoglasno sklenili, da Vam gospa grofica, eden v imenu vseh iz dna duše izrazi globoko hvaležnost vseh, zagotavljajoč Vas iskrene molitve cele kongregacije Brezmadežnega Spočetja. Naj ljubi Bog Vašo velezaslužno družbo, to previdnost božjo afrikanskih misijonov, obilo blagoslavlja in podpira. Bodite uverjena, gospa grofica, da bo kongregacija oblatov Brezmadežnega Spočetja svojo hvaležnost tudi dejansko pokazala ter si prizadevala, da Vašo družbo povsod priporoča in razširja.

In ker so moji sobrati meni poverili nalogo, da Vam izročim ta uradni dokaz njih hvaležnosti in očitnega priznanja Vaših zaslug, zato uporabljam z veseljem to prilžnost, da se Vam tudi osebno iz dna srca zahvaljujem za vse dobrote, ki ste jih mojim ubogim črncem naklonili. Verjemite mi, da Vas vsi ti naši kristjani in njih misijonarji nikdar ne bodo pozabili, temveč vsak dan v goreči molitvi prosili božje Srce Jezusovo in Brezmadežno bogatega blagoslova Vam in Vašim napravam.

Ostanem vedno Vaš hvaležni in vdani služabnik v Gospodu.

† J. Cenez, O. M. I.,

apostolski vikar zamorske dežele Bazuto.

Ako ne boste kakor otroci...

Piše misijonarka sestra Restituta.

Stari misijonarji, govoreč o svojih novokrščencih, jih navadno ljubeznivo nazivljejo »naši otroci«. In to velja o vseh, bodisi katerega koli spola ali starosti. — In opravičeno. Kajti ti spreobrnjenci so v resnici pravi duhovni otroci teh apostolov, ki so jih z nepopisnim trudom in žrtvami pridobili za sv. Cerkev. Zlasti pa zaslužijo prelepo

ime »oče« oni misijonarji, ki so uboge pogane pripravljali na sv. krst. »Kitange eyanzadde« — »moj oče, ki me je prerodil« imenuje zamorec svojega misijonarja in z nežno vdanostjo ga ohrani vedno v hvaležnem spominu.

Kje najdete pri nas toliko hvaležnosti do svojih dušnih pastirjev...?

Drugi znak otroškega značaja naših zamorcev je njihova brezskrbnost in prostodušna veselost.

Ne da se tajiti, ta brezskrbnost meji včasih skoraj na lahkomiselnost; iz tega lahko spoznamo, kako malo mislijo črnci na prihodnost, da se ne preskrbijo pred tako pogosto jim pretečo slabo letino. Toda, pomislimo dobro, ni li ta brezskrbnost tisočkrat boljša, kot ono hlastno dirjanje in hlepenje po bogastvu in zemeljskih zakladih, vsled katerega tako rado otrpne srce in zabrani duši polet do vzvišenih, večnih ciljev?

Velika brezskrbnost te otroke narave sicer večkrat dovede v revščino, ki jo pa navadno prenašajo s čudovito vdanostjo in jih nikakor ne more odvrniti od visokega cilja, ki so ga enkrat spoznali. Nasprotno; duša in vse njih mišljenje se prosteje dviga k njemu. Kdor ima le malo, ni tako navezan na časne reči in najde tem več časa, da si pridobiva nadnaravnih zakladov, da občuje z nebeškimi močmi.

Naravna posledica vsega tega je otroška veselost, ki je v zadovoljnosti srca. Velikokrat imamo priliko, da jo občudujemo pri naših črnih kristjanih. Vsaka malenkost, kot n. pr. dovtipna beseda, vesela pesem, kot so v navadi ob vožnji na morju, nepričakovano, četudi še tako preprosto kosilo jim napravi nepopisno veselje. Skušnja nas uči, da je ta njih prostodušnost v sili in nevarnosti zmožna največjega junaštva, s katerim smehljaše doprinašajo najtežje žrtve.

Slednjič še eno podobnost med naravnim in tem duhovnim detinstvom, ki ga Gospod tako zelo priporoča. Tudi odkritosrčnost, ta prikupljiva čednost, izvirajoča iz njih skromnosti in zadovoljnosti, je lastna našim velikim črnim otrokom. Kjer ni tekmovanja in hlastanja za zemeljskim bogastvom, tam je najti več medsebojne ljubezni; tam ni zvijače in goljufije. Saj pač nimajo vzroka, da prikrivajo in olepšavajo svoje namene in ljudje žive v medsebojnem, prijateljskem razmerju. Kajne, vredno, da jih za-vidamo! Torej, ako smo po končani vojski izgubili upanje na večje blagostanje, ako se moramo prilagoditi skrom-

nejšim razmeram, kar smo pa že ob težkih vojnih časih skusili, ne obupajmo in ne pritožujmo se preveč! Ozrimo se raje na dragocenejšo zaklade, ki nam jih nikdo ne more vzeti in ki nas osrečijo že tukaj na zemlji.

Iz misijonov:

Apostolski vikariat Belgijski Zg. Kongo.

Sledeče pismo, ki ga premilost. g. škof Huys iz družbe belih očetov z dnem 15. marca 1920 iz Balduinovega mesta pošilja naši vrhovni voditeljici, nam jasno slika apostolsko delovanje misijonarjev, obenem pa razkriva težkoče, ki so nastale vsled velikega pomanjkanja misijonarjev in pomožnih sester, kakor tudi tolažilne uspehe naporov in žrtev, s katerimi ljubi Bog plačuje misijonsko delovanje. Koga ne gane zgled misijonarjev in ne miče, posvetiti se vsega rešitvi neumrjočih duš? Vzvišenejše naloge v življenju si pač ne moremo misliti. Li ne miče katero izmed blagih čitateljic, da bi v družbi svetega Petra Klaverja kot pomožna misijonarka pomagala afrikanskim misijonarjem in pridobivala duše za nebesa? Toda komur to ni mogoče, naj pomaga z molitvijo in z milodari reševati neumrjoče duše. Tudi zamorci so poklicani, da zasedejo prostore, ki so bili določeni nesrečnim duhovom, kakor priča proglasitev ugandskih mučencev blaženim. Škof Huys piše:

Štejem si v sladko dolžnost, da se zahvalim dobrotnikom Klaverjeve družbe v imenu misijonarjev svojega vikariata za vso velikodušno ljubezen, ki nam jo je vedno skazovala, zlasti še v teh težkih časih, ko se mora, kakor je znano, boriti tudi ona z velikimi napori in težkočami. Z nami se združujejo v hvaležni molitvi naši ljubi črni semenišniki, ki v posebni meri uživajo njeno naklonjenost.

Radi pomanjkanja misijonarjev moramo žalibog omejiti naše apostolsko delovanje ter gledati predvsem, da obdržimo to, kar smo pridobili, kajti sovražnik je blizu ter nam skuša zasesti izpraznjene postojanke. Celo naša najvažnejša podjetja, kot veliko in malo semenišče, trpe vsled pomanjkanja osebja. In razen tega je žalibog zdravje precejšnjega števila misijonarjev zelo slabo. Pošlji, dobri Bog, tem gorečim apostolom kmalu svojo pomoč!

Naši zamorci so v zadnjem času imeli prestati hude poskušnje. Razne nadloge so zahtevale najmanj 1200 človeških žrtev in bili so časi, ko so se bolniki vsled duševne potrnosti celo v smrtni uri branili prejeti sv. krst. Na ta način je hudobec s pomočjo čarovnikov po zlobni zvijači preslepil in pogubil mnogo duš. Sedaj smo, hvala Bogu, zopet dobili trdna tla in smemo upati lepih uspehov. Vendar nam je naše delovanje mo-

goče razširiti le s pomočjo katehistov-domačinov, kateri so tudi globoko verni in zvesti v izpolnovanju svojih dolžnosti. Moramo jih tudi plačevati, da morejo pošteno živeti in vzdrževati svojo družino, ki zavzema med zamorci odlično mesto. Štirikrat vsako leto obišče misijonar za osem dni postaje katehistov, poučuje med tem časom ondotne kristjane, katehumene in otroke, spremlja katehista na njegovih misijonskih potih, uredi zakonske zadeve, pregleda in uredi račune, izprašuje učence in oskrbi, kar je potrebno za vzdrževanje kapelice in šole. To je sicer težavno in trudapolno delo za misijonarja, a vendar mu nudi tudi veliko duševne tolažbe in veselja.

Šola za katehiste je velevažna za vzgojo bodočih črnih učiteljev, ker se v nji temeljito navzamejo verskega duha in njenih nauk, da morejo pozneje katehumene dobro pripravljati na sv. krst. Tudi novokrščence je treba še pridno učiti, voditi imenike, ki jih oskrbuje katehist in pripravljati nadarjene dečke za katehistovsko šolo.

Ljudska šola je za tukajšnjo mladino pripravnica za sv. krst, ki ga smejo prejeti skoro vsi učenci. V okolišu naših starih postaj je ljudstvo 10 do 15 milj daleč na okrog naklonjeno sv. veri. Nihče noče več umreti brez sv. krsta. Toda velikega premagovanja je treba temu ubogemu ljudstvu, da se odpove poganstvu, njegovim malikom in mnogoženstvu. In ko se kateri odloči za ta važen korak, mora v znak svojega odkritosrčnega namena doprinesti marsikatero občutno žrtev.

V novih misijonih je napredek očividен. V misijonu svetega Petra v Kivu je deželni glavar ali kralj vzoren kristjan, ki s svojim zgledom pridiguje nauk sv. križa. Drugi glavarji in kralj Ngwesho prosijo sprejema med katehumene. Toda od teh vplivnih mož zahtevamo posebno dolgo pripravo, da se prepričamo o njih stanovitnosti.

Naše šole tačas obiskuje 18.602 otrok. Število katehumenov znaša 68.379 duš, katerih je 5988 vpisanih že v drugi pripravljalni tečaj. V minulem letu je 5334 duš prejelo sv. krst. Število živih novokrščencev znaša kljub veliki umrljivosti v zadnjih letih 20.437 duš. Kristjani se hvalevredno trudijo izvrševati zvesto svoje dolžnosti in povprečno štejemo 15 sv. obhajil letno na vsako osebo.

Končno še nekaj besed o našem velikem semenišču. Ko semenišnik kot prvo stopnjo priprave konča svoje latinske študije v semenišču v Lusaka, ostane še dve leti tamkaj, učeč se francoščine in opravljajoč druge službe. Sedaj je dosegel ono starost, ko se zamorci navadno ženijo. Ti dve leti sta zanj čas poskušnje, v katerem se lahko prosto odloči in izbere bo-

doči poklic. Po končanem času poskušnje se začne učiti modroslovja; toda talarja semeniščnik še ne nosi. Tega dobi šele v bogoslovju. Tonzuro prejme šele po končanem prvem letu bogoslovja. V sledečih štirih letih prejme tudi nižje redove. V šestem letu bogoslovja, kateremu sledi izstop iz semenišča, ni več nobenega povišanja. Ko je minorist po dveh letih modroslovja in 6 letih bogoslovja prestal izkušnjo, ga pošljejo za eno leto v eno naših misijonskih naselbin, kjer ostane najmanj dve leti. Če se je tu povoljno izkazal, ga pošljejo nazaj v veliko semenišče. Tu ponovi praktično bogoslovske predmete, se pripravi za delitev sv. zakramentov, molitev brevirja, rubrike, pripravi za diakonat in slednjič prejme mašniško posvečenje.

Sedaj je zamorski duhovnik zmožen, opravljati svojo službo ob strani misijonarjevi na kaki misijonski postaji. Ko bomo imeli večje število črnih duhovnikov, jim bomo odkazali lastno misijonsko postajo, pod vodstvom in nadzorstvom predstojnika večjega misijonskega okrožja. Ako se bodo v prihodnje, kar dal Bog, zamorski duhovniki izkazali sposobne, se bo nekaterim izmed njih poverila, pod vodstvom apostolskega vikarja, uprava posameznih postaj.

Na ta način upamo ustreči navodilom in opominom vladajočega sv. Očeta, ki nam nujno priporoča vzgojo domače duhovščine kot najuspešnejše sredstvo za razširjanje sv. vere med zamorci.

Apostolski vikariat Kivu.

O. Donders iz družbe belih očetov piše iz Kabgaye (Vzhodna Afrika) z dnem 5. aprila 1920 naši vrhovni voditeljici sledeče pismo, ki bo zlasti radi poročila o črnih semeniščnikih posebno zanimalo naše cenjene čitatelje.

Poročilo, da je Klaverjeva družba srečno prestala težkoče strašne vojske, je nas misijonarje nepopisno vzradostilo. Bogu bodi hvala za to! Kakor družba, tako so tudi tukajšnji misijoni, četudi so imeli prestati marsikatero težko preskušnjo, bili vendar obvarovani propasti. Saj je zares pravi čudež, da smo mogli kljub vojski v kolonijah in innogoštevilnemu kongoleškemu in angleškemu vojaštvu vztrajati na naših postojankah. Sicer pa so se častniki teh čet obnašali prav viteško in marsikatera naših postaj se ima za svoj obstoj zahvaliti pomoči katoliških častnikov. Lakota in raznovrstne nalezljive bolezni so se nato vtihotapile v notranjost Afrike. In vendar še živimo in naši misijoni se krasno razvijajo. Črnci so si dobro zapomnili, da jih njihovi misijonarji tudi ob času največje sile niso zapustili,

Število katehumenov še vedno narašča in naše misijske cerkvice postajajo premajhne za mnogoštevilne pobožne vernike. Dvoje nas sedaj najbolj skrbi: prvič okoliščina, da se naše število vedno bolj krči — na naraščaj pa še ne moremo kmalu računati, in da se vedno bolj množi število onih misijonarjev, ki morajo v Evropi iskati zdravja —, drugič pa pomanjkanje vsega, kar je za vzdrževanje misijona v gmotnem oziru neobhodno potrebno. Delavska plača tukaj v notranjosti dežele ni ravno visoka. Naši črnci se zadovoljijo z 8 do 10 cent. na dan; toda če jim ne moreš dati nič, štrajkajo pač naposled tudi zamorci. Manjka nam tudi cerkvenega perila in paramentov. In ker je v Evropi tudi pomanjkanje vsega, smemo li upati odtod pomoči? Toda neutrudno in polni zaupanja na božjo previdnost hočemo delati naprej; saj še žive plemenite, požrtvovalne duše in božje neskončno usmiljenje nam je ohranilo Družbo sv. Petra Klaverja.

Kar se tiče pomanjkanja misijonarjev, se premilost. apost. vikar, škof Hirth, že več let na vso moč trudi, da uresniči najsrčnejšo željo papeža Benedikta XV., namreč vzgojo zamorskih duhovnikov. Pred 17 leti, ko še ni bilo samostojnega vikariata Kivu, je škof Hirth ustanovil semenišče v Rubriji, blizu Viktorija jezera. In ko je potem po sedmih letih nastal vikariat Kivu, so se seveda semeniščniki iz teh krajev preselili v Kabayo, novo prestolico škofa Hirtha. Dne 29. junija sta dva naših črnih semeniščnikov prejela sveto mašniško posvečenje. Sedaj imamo torej v vikariatu Kivu pet duhovnikov-domačinov. Prva črna duhovnika sta bila posvečena 7. oktobra 1917. Imenujeta se: o. Donat Leberaho in o. Baltazar Gafuku; oba sta zelo zmožna, pobožna in vneta duhovnika. Škof Hirth jima je po času poskušnje odkazal misijsko postajo Murunda, ki je dosedaj še podružnica postaje Nyundo. Tretji, o. Jožef Bugondo, posvečen dne 29. junija 1919, deluje v tukajšnjem misijonu Kabaye. Kolik naval od blizu in daleč, koliko veselje za kristjane, ko je škof posvetil prvence njihovega rodu v mašnike Gospodove. Pretekli sta od tistega časa že nad dve leti in pokazalo se je, da zamorski duhovniki z veliko vnemo in zvestobo vrše svojo službo. Lepo znamenje izobraženosti naših kristjanov je dejstvo, da priznavajo in visoko spoštujejo duhovniško čast in značaj svojih črnih dušnih pastirjev, ki že sedaj z besedo in vzgledom močno vplivajo na kristjane in pogane.

Vprašali me boste, na kak način se pripravlja zamorec-domačin na vzvišeni duhovski stan. Da se polaga velika važnost na izobrazbo njih duha in srca, lahko sklepamo iz tega, da so

posvečenci leta 1917. že leta 1904. vstopili v semenišče v Rubriji. Kakor v Evropi, koder se natančno drže določb tridentinskega cerkvenega zbora, tudi mladega črnca šele po dovršeni misijonski ljudski šoli sprejmejo v semenišče v Kabayi. Tu ostane šest do sedem let, kakršna je bila pač njegova prvotna izobrazba in sedanji napredek. Toda to velja za najsposobnejše; mnogi ostanejo, dokler — no, dokler niso prodrli dovolj globoko v skrivnosti raznih ved in dokler njih značaj ni zadostno utrjen v dobrem. In zahteva se od teh gojencev precej veliko. Koj ob vstopu v semenišče se morajo predvsem naučiti kakega evropskega jezika (pri nas torej francoščine); čez nekaj mesecev sploh ne smejo več drugače govoriti. Tako s svojim dobrim spominom kmalu dosežejo, da morejo rabiti učne knjige evropskih šol in semenišč. In to je tudi neobhodno potrebno; kajti pojmovati jim je toliko različnih stvari, za katere tukajšnji zamorski jeziki niti nimajo nobenih izrazov. Sledeče leto pride na vrsto latinščina; tudi te se nauče po možnosti, zlasti z vprašanjem, sploh z govorjenjem, tako da semeniščniki pozneje v duhovskem semenišču govore in pišejo le latinski ter temeljito umejo breviri in bogoslovne učne knjige. Tako smo do vojske in še dalj v tukajšnjem duhovskem semenišču rabili učno knjigo o. Noldin, in sicer tako dolgo, dokler niso bile prekinjene zveze z Evropo. Nato pa se je škof Hirth odločil, da vpelje v svoj zavod v Hongkongu tiskane in zlasti za kitajska semenišča spisane učne knjige. Tudi drugih važnih predmetov, kakor računstva, zemljepisja, naravoslovja in geometrije nikakor ne zane-marjamo; petje istotako zavzema odlično mesto. V prostem času, ko ni ravno skupnih iger ali telovadbe, obdeluje vsak svoj odkazani mu kos vrta. In ker je v deškem semenišču nad 80 gojencev, se raztezajo tu lepo urejena mala polja, skozi katere se vijejo mični drevoredi, po celem hribu nizdol v dolino, krasen pogled za evropejskega potnika ali belega uradnika, ki se nemalo čudi, ko vidi sredi zamorske dežele dijaško semenišče, katerega gojenci ga pozdravljajo v njegovem materinem jeziku. Sicer pa nikakor nočemo naših črnih semeniščnikov navaditi evropejskih potrebščin. Čevlji, klobuk itd. so jim neznane stvari. Kratke hlače iz navadnega belega platna in čez to srajci podobno krilo istega blaga je vsa njihova obleka. Pri jedi se poslužujejo z njimi lastno spretnostjo enakega orodja, kakoršno sta Adam in Eva rabila že prvi dan njunega življenja.

Duhovsko semenišče, istotako tukaj v Kabayi, je od deškega samoumevno popolnoma ločeno in obsega najmanj osem letnih tečajev. Med temi sta dve leti odločeni za poskušnjo. Nahaja se v njem tačas 10 bogoslovcev; med temi dva diakona

in šest minoristov (z nižjimi redovi). Prvi dve leti zavzema učenje modroslovja, druga štiri so posvečena bogoslovju. Ob počitnicah, to je meseca julija in avgusta, pošljejo te semeniščnike po tri in tri na posamezne postaje vikariata, kjer delujejo v šoli, poučujejo katehumene in druge ter tako misijonarjem vsestransko praktično pomagajo.

Malo semenišče v Kabayi v začetku svojega obstoja,

Tako smo po človeški možnosti storili vse, da zagotovimo prihodnost vikariata. Toda vzdrževanje semeniščnikov je moreča skrb za našega sivolasega škofa in za nas vse. Morda se kateri naših blagih čitateljev in čitateljic, ki bodo brali te vrstice in ki jih je božja previdnost v težkih vojnih časih obvarovala občutne nesreče, usmili našega misijona in pošlje kak milodar za semenišče v Kabayi. Kako bi mu bili hvaležni!

Kratka misijonska poročila.

O. Devín iz misijonske družbe sv. Jožefa piše dne 3. julija 1920 iz misijona Eregi v vikariatu Zgornji Nil:

Dovolite, da Vam izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo za tako velikodušni dar, s katerim smo nakupili živeža za naše uboge črnčke. Božji Zveličar naj Vas in

Vašo plemenito napravo, po kateri toliko žrtvujete za spreobrnjenje nesrečne Afrike, zato obilno blagoslovi! Le Bogu je znano, koliko dobrega se stori in koliko duš se po Vas in neumorno delovni družbi sv. Petra Klaverja reši za nebesa. — Odkar sem Vam poslal svoje zadnje poro-

čilo, sem ustanovil štiri nove katehumenate. One vasi pa, ki še nimajo svojega lastnega katehumenata, redno obiskuje katehist, ki otroke v kakem večjem prostoru ali pod košatim drevesom zbere k pouku. Tam seje seme božje besede v srca teh malčkov, ki ga verno poslušajo. Neredkokrat se krščanskega nauka udeležijo tudi odrasli ter z veliko pozornostjo slede besedam učiteljevim. Ljudje iskreno žele in prosijo, naj ustanovim več katehumenatov in nastavim večje število katehistov. — Polja so zrela za žetev. Ko bi le mogel poslati več delavcev v vinograd Gospodov. To je klic in najsrdnejša želja mojega duhovniškega srca. Dolgo let že bivam v Afriki, a nisem še našel tako ukažljivega ljudstva kot je to. Zlasti otroci prihajajo prav pridno k pouku; toda mnogi izmed njih nimajo nobenega oblačilca in zato sem primoran, preskrbeti jim blaga za obleko. Ko bi tega ne storil, bi jih protestanti privabili k sebi. Telesna obleka je daljna priprava na obleko nedolžnosti, ki jo bodo prejeli pri sv. krstu, ko bo božji Zveličar pridobil njih otroške duše.

Sestra Terezija, oblatinja sv. Frančiška Saleskega piše dne 15. avgusta leta 1920, iz misijona Matjesklooff (Južno-vzhodna Afrika): Danes smo prejeli dobrodošlo obvestilo o Vaši pošiljavi. Kako se naj Vam zadosťno zahvalimo? Vsemogočni naj Vam tisočero poplačal! Nahajamo se ravnokar v veliki denarni zadregi. Lahko si torej mislite, v koliko tolažbo nam je Vaša pošiljatev. Še enkrat tisočeri »Bog plačaj!« za dragoceno pomoč v nujni sili. Sedaj nam bo vsaj mogoče obdržati naših 28 gojencev; toliko jih še doslej nismo imeli. A hvala Bogu, so samo pridni, pobožni in poštvalni otroci, ki ljubijo božje Srce Jezusovo s prav otroško, iskreno

vdanostjo. Vsak teh malčkov ima svoj oltarček Srca Jezusovega, ki ga po svoje krasi s cvetjem in svečicami, katere si otroci sami napravijo iz ostankov oltarnih sveč. Kaj ginljiv je pogled na te razsvetljene oltarčke ob večerih, ko skupno opravljamo kratko pobožnost v čast božjemu Srcu Odrešenikovemu. Tudi večina naših kristjanov ima podobo Srca Jezusovega v svojih kočah in opravičeno pripisujemo pobožnosti presv. Srca Jezusovega, da nam je ona sprosila blagodejnega dežja. Sedaj je v okolici Matjesklooff-a vse v najlepšem zelenju in cvetju, kot ni bilo že pet let tako. Upati smemo torej na izdatno košnjo in žetev ter z njima boljših dni. Misijon pomaga najrevnejšim vedno po svojih močeh ter jih oskrbuje s hrano in obleko. Zagotovim Vas, gospa grofica, da smo poslani milodar dobro porabili ter z njim olajšali mnogo bede in posušili mnogo solz. Bodite prepričani, da Vas ne bomo pozabili v svojih molitvah pri najsvetejši daritvi in sv. obhajilih.

O. Kerkhoff, misijonar družbe sv. Jožefa, piše iz Kampola (Zgornji Nil) dne 21. maja 1920: »Zadnjih šest mesecev se je v naši deželi izvršila čudovita sprememba, ki jo pripisujemo priprošnji junaških mučencev iz Ugande, ki so bili 6. junija proglašeni za blažene. — Vedno več ljudi prihaja, proseč pouka v naši veri. Toda kaj naj storim, ko jih nimam kam dejati pod streho. Smili se mi ubogo ljudstvo, ki bi se tako rado naučilo čitati, a jih moram radi pomanjkanja prostora odsloviti. Stavba šolskega poslopja sicer napreduje, a počasi. Nobenega življenja ni v njem; manjka temu potrebne spodbude. Rabili bi denarja, a ga nimamo. — V imenu Gospodovem, pomagajte nam, da spravimo žetev in pobereмо klasje!«

Sestra Stanislava piše iz dekliškega zavetišča L a n d a n e dne 23. oktobra 1920: »Pred nekaj tedni so nam ljudje iz notranjosti dežele prinesli majhno polletno dekletce. Mati je detetu pred kratkim umrla za neko pljučno boleznijo in nihče se ni hotel usmiliti uboge sirote. S kolikim veseljem smo sprejeli malega črviča, da pridobimo eno dušico za Boga, — V minulem tednu zaslišim nekoč nenadoma prestrašene klice naših deklic na pomoč. V bolnišnici je začelo goreti in kakor je že tukaj v Loangi, je bila vsa stavba v nekaj minutah kup razvalin. Uboge žene, ki ne morejo več hoditi, so imele komaj toliko moči in časa, da so se plazeč po rokah in nogah trudoma rešile iz ognja. Bolnišnica je bila izgubljena in opravičeno smo se bali, da tudi spalnica naših deklet postane

žrtev uničujočega plamena. Toda hvala Bogu, ki nas je obvaroval te nesreče. Kam bi sicer z našimi sirotami? V prvem trenutku so deklice svoje culice in postelje spravile na varno; a imamo nadzorovati toliko otrok. Ob desetih zvečer nismo imeli več drugega kot pepel, ki so ga naša dekleta pokrila s prstjo. Naše hiše so že tako stare in trhle, da zadostuje iskrica in je vse v plamenu. Dokler ne postavimo nove bolnišnice, morajo žene prenočevati v otroški kuhinji; spravijo se čisto blizu kuhinjske posode; zato hitimo, da jim pripravimo kmalu novo zavetje. — Sedaj pridno obdelujemo naša polja, kajti nastopila je težko pričakovana deževna doba. V času izven šolskih ur in krščanskega nauka naša dekleta pridno delajo. V splošnem jih bolj veseli motika kot pero in knjiga.

Misijoni ob Zlatem obrežju in češčenje sv. Antona.

Zlato obrežje so Portugalci odkrili že leta 1339, ter se ondi naselili. Ustanovili so trgovske postaje in v varstvo pred bojevitimi prebivalci dežele zgradili one trdnjave, ki stoje še dandanes in ki dajejo Zlatemu obrežju nenavadno in slikovito lice, edino svoje vrste med zahodnoafriškimi kolonijami.

Kmalu so došli tudi misijonarji na Zlato obrežje, želeč si pridobiti ondotna ljudstva za nauk Kristusov. Njih žrtve in trud ni bil zastoj. Kajti kmalu so se otvorile misijonske postaje in nastale krog njih krščanske občine, ki so vzbujale najlepše nade za bodočnost.

Pač mnogo let so ti božji poslanci ondi delovali; toda morilna mrzlica, ki neovirano vlada na teh negostoljubnih obalah, kakor tudi krvava preganjanja od strani poganskih prebivalcev, ki so v misijonarjih čutili nasprotnike malikovalstva, so kmalu pretili uničiti to dosedaj tako plodonosno misijonsko delovanje. In ko so potem Holandci zasedli Zlato obrežje ter so Portugalci morali bežati iz svojih tako

drago odkupljenih naselbin, je ugasnilo tudi misijonsko življenje v teh krajih. Krščanske občine, brez duhovnikov, so osirotele; krščanska vera, brez netiva in podpore, je ugasnila in ljudstvo se je zopet vdalo staremu poganstvu. Vendar se še dandanes najdejo med ondotnim ljudstvom nejasni sledovi o pred več stoletji cvetočem krščanstvu.

Nad 400 let je bilo Zlato obrežje zapuščeno. Dne 18. maja 1880 sta se v Elmini po dolgem času zopet izkrcala prva misijonarja, preč. oo. Moreau in Murat; njima so sledili drugi oznanjevalci sv. evangelija in po dolgih letih nadčloveških naporov in bojov so žarki božje luči razsvetlili veliko število misijonskih postaj. Toda boj je bil trd in mnogo vojščakov Kristusovih je padlo na tem polju slave! V teku 25 let je 40 misijonarjev in misijonskih sester dalo svoje življenje za božjega Učenika, prvi med njimi preč. o. Murat, ki je umrl že čez tri mesece.

Spomina vredno je, da se je češčenje sv. Antona, ki so ga prvi kristjani Zlatega obrežja tako vneto gojili, ohranilo skozi vsa ta stoletja do današnjega dne. Ko je leta 1898 apostolski vikar Zlatega obrežja, škof Albert blagoslovil velik kip sv. Antona, so prihiteli prebivalci od blizu in daleč k tej slovesnosti. Prišli so celo malikovalski duhovniki v misijon, da vidijo svojega takoimenovanega »velikega molilca«; kajti uvrstili so svetnika med svoje bogove ter ga častili po svojih poganskih šegah in navadah. Pazljivo so si ogledali podobo, rekoč: »Da, to je on; tako so nam ga opisali naši predniki.« In prosili so enakih kipov za svoje malikovalske molilnice, kar se jim seveda ni smelo ugoditi, ker mi svetnikov ne molimo, ampak jih samo častimo.

Leta 1900 smo postavili oltar na čast sv. Antonu, h kateremu so radevolje prispevali vsi, katoličani, protestanti in pogani. Na dan posvetitve so se vršile velike slovesnosti. Tudi praznik velikega čudodelnika se obhaja vsako leto z velikim sijajem. V cerkvah in po vaseh tekmujejo, kdo bo bolj počastil ljubega svetnika, do katerega domači kristjani-zamorci gojijo veliko ljubezen in pobožnost. In sv. Anton blagoslavlja svoje častilce; kajti očividni blagoslov počiva na vsem misijonu.

Opomba uredništva. Kdor si hoče nakloniti mogočno priprošnjo sv. Antona, naj daruje za misijone v Afriki po svoji zmognosti, in sicer za »Kruh sv. Antona« kak mal dar. Da ljubénzivi svetnik teh darov in z njimi združenega zaupanja ne pusti brez plačila, spríčuje nenaavadno velika vsota, ki jo je prejela Klaverjeva družba preteklo leto

za misijone kot »Kruh sv. Antona«, in katere so darovali častilci sv. Antona vseh narodnosti in jezikov. Prispevke v ta namen sprejema Klaverjeva družba v Ljubljani.

Spreobrnjenje črne princezinje.

(Konec.)

13. s e p t e m b r a. — Vohuni so Apolona koj obvestili o tem dogodku. Še v mraku drugega dne ukaže ta princezinja odvesti. Ob slovesu še zakliče junaška deklica svoji materi: »Potolaži se! Grem, a nikdo me ne bo prisilil, da zatajim svojo vero!«

Ubogo dete! ne bodo te prisilili! Je li že kdaj premagalo krotko jagnje tolpo divjih volkov? Toda res je, kar ne zmore narava, premore milost božja.

Dospevši v prestolico Apolovo, zaprejo Kamuhando v neko dobro zastraženo kočo.

14. s e p t e m b r a. Veronika Nabiwemba, ne meneč se, kakšen sprejem jo čaka, se odpravi že zgodaj v jutru na pot, hoteč na vsak način videti svojo hčerko. Tri ure je morala reva čakati na pekočem solncu, preden ji kruti Apolo milostno dovoli sprejem, ki je bil vse drugo prej nego prijazen. — »Deklica, radi katere prihajaš,« jo ogovori osorno, »ni tvoja, ampak moja; jaz sem sedaj njen oče. Baloci je določil, da ji preskrbim primerno vzgojo, katere ji ti ne moreš dati.«

Veronika se trese ogorčenja nad predrznostjo tega kmeta, toda premaga se, ker hoče priti do svojega otroka, kar ji naposled vendar le dovoli.

Duh Jezusov je v srcu tega otroka vnel iskro one ljubezni do Boga in junaštva, katerega neugasljiv plamen, prižgan obenem z lučjo sv. vere, v krasnem našem misijonu v Ugandi, hvala Bogu, še nikdar ni ugasnil!

»Sinoči,« tako je pripovedovala deklica materi, »mi je poslal katikiro tople odeje; toda poslala sem jih nazaj, ker nočem spati v posteljni opravi tega krivoverca. Ponudil mi je tudi svoje stanovanje, kar sem istotako odklonila. Tukaj, na goli zemlji zraven ognjišča, sem prebila noč. Ako že mora biti, sem pripravljena umreti v tej ograji, toda nikdar več se ne vrnem k protestantom.«

Vse to je govorila šepetaje, da je straža ni mogla slišati. Nato je utrgala kos papirja iz svojega zapisnika ter napisala sledeče vrstice, proseč svojo mater, naj jih izroči

meni. Pismo se dobesedno glasi: »Mojemu očetu, monsignoru, pozdrav! Bodi miren! Imej zaupanje! Ne bom odpadla. Toda, oh oče, stoj mi ob strani, moli zame! Edini vzrok mojega ujetništva je moja vera. To ti je znano. Z Bogom, monsignor, moli zame! — Jaz, Marija.«

Kako so tu vloge zamenjane! Slabotno dete tolaži svojega škofa, novorojeno jagnje dela pogum svojemu pastirju! Podpisala se je z imenom Marija. Blaženo ime, ki si ga je pridejala mesto prejšnjega, protestantovskega, Junija.

16. s e p t e m b r a. — Veronika je zopet obiskala svojo hčerko, katero najde v hudi vročici. — »Ko bi jo videl,« mi poroča ob povratku, »bi mislil, da je bolna najmanj že teden dni, tako zelo je spremenjena.«

18. s e p t e m b r a. — Danes skrbni materi niso dovolili k hčerki. Zato izroči lastnoročno pripravljene jedi dvema služabnicama, ki sta jo spremljali. Kosilo je božnici ravno dobrodošlo. Bilo je namreč že zelo pozno in Kamuhanda radi hude vročice več dni ni skoraj ničesar zaužila. Tudi ji niso ponudili drugega, kakor nekaj matoke (bananove kaše). Danes opoldne ji je katikiro sicer poslal mesa, a zaradi petka se ga ni dotaknila, rekoč slugu: »Ne pripadam več protestantovski veri, ampak sem katoličanka in se imenujem Marija. Zato v petek ne bom jedla mesa.«

Ko je ta dogodek šepetaje opisala zvestima služabnicama, je še pristavila: »Včeraj so me odvedli v hišo ministra Apolona, kjer sem našla tudi svoje protestantovske tete. »Vrni se k naši veri,« mi pravi Apolo, »in še danes se vrneš prosta v svojo hišo!«

Na moj odklonilen odgovor so se vsi hudo razsrdili in tete so predlagale, naj me vklenejo za en mesec v verige.

19. s e p t e m b r a. — Veroniko so danes poklicali v prestolico Apolonovo, kjer jo je zaslišal gospod L... iz Kampale. Na vprašanje, ovira li Apolo res njeno občevanje s hčerko, mu odgovori, da ji je včeraj prepovedal sniti se z njenim otrokom in da jo je tudi že prej dvakrat zapodil iz njene hiše. — Mr. L... je želel govoriti tudi s princezino, ki mu pa naznani, da radi velike slabosti ne more zapustiti svojega ležišča. Zato se je Mr. L... sam podal tjakaj. Ker pa mladenka radi navzočnosti straže ni mogla vse vsebine tega zaslišanja poročati svoji materi, sem zvedel le sledeče:

»Mr. L...« je dejala deklica, »me je vprašal, bi li v slučaju, da me zapodijo iz dvora in odvzamejo čast kraljice-sestre, vendar vztrajala v svojem sklepu, da postanem

katoličanka. Rekla sem mu, da me od tega ne odvrne nobena zapreka.«

Po tej preiskavi se je Kamuhandino jetništvo nekoliko omililo. Ni sicer smela prekoračiti gotove meje, vendar se je poslej lahko vsaj nekoliko prosteje sprehajala v bližnjem bananovem logu. Sicer ji je tudi tukaj sledila straža, toda le v gotovi oddaljenosti.

Le kdor pozna neodvisnost in neomejeno prostost kraljevih hčera v Ugandi, bo umel, kako poniževalno in mučno je bilo to ujetništvo, četudi brez verig in ječe, za mlado dekle Kamuhandinega stanu. Navajena imeti lastno gospodarstvo, biti vedno obdana od dvornikov, prijateljic in številnih služabnic, a sedaj naenkrat popolnoma sama in zapuščena, brez človeške opore, brez svetovalca, omrežena z neštevilnimi zankami in izpostavljena vsakovrstnemu zasmehovanju — vse to, vsak dan se ponavljajoč, bi pač moglo omajati pogum tudi največjemu junaku.

Res so bili skoro vsakdanji obiski njene izvrstne matere, ki je to nadebudno dete s svojo stanovitno molitvijo znova rodila za milost božjo, vsaj v nekoliko tolažbo ubogi jetnici. Toda ti obiski so bili le kratki, pogosto tako hladni. Kajti nikdar brez nadzorstva, sta morali skrivati svoja čustva, katera bi jima lajšala gorje.

Ujetništvo mlade princezinje je trajalo 18 dni, od 14. septembra do 2. oktobra. Dne 1. oktobra je deklica obhajala svoj 15. rojstni dan. (Dopolnila je 14. leto.) Podala se je torej h katikiru Apolonu ter v imenu postave, po kateri je postala sedaj polnoletna, zahtevala z vso odločnostjo svojo prostost, katero so ji tudi dovolili za prihodnji dan.

In res so drugo jutro sv. angeli varihi, katerih praznik slavi sv. cerkev isti dan, spremljali svojo varovanko iz ognjene poskušnje, kjer se je utrdila njena čednost, naravnost v katoliško misijonsko postajo, kjer je bila sprejeta s prisrčno ovacijo.

Ta prva doba izpreobrnjenja mlade princezinje Kamuhande je slika onih mnogih otrok iste starosti, pogosto tudi mlajših, v številnih vaseh naše Ugande: junaki vere v starosti, v kateri v Evropi premnogi še niti pojma nimajo o evangeliju, ponižni junaki, male skrite junakinje, pogosto le preprosti katehumeni, katerih nedolžno čelo, dospevši z 10. do 14. leti v misijon, že krasi pečat spoznavalcev svete vere.

Dodatek misijonske sestre: V lažje umevanje srečnega izida tega dogodka treba opomniti, da se je premilostljivi g. škof za časa ujetništva Kamuhande ponovno z vso odločnostjo obrnil do angleškega guvernerja v Ugandi v dosego njene oprostitve. A ta v začetku nikakor ni bil voljan, odnehati. Šele monsignorjeva grožnja, da hoče vso zadevo poročati v London, je imela uspeh ter povzročila zgoraj omenjeno preiskavo po uradniku Mr. L... kakor tudi olajšanje ujetništva in končno oprostitev. Kamuhanda mi je pisala dvakrat iz ječe. Še pred koncem svojega zapora je predelala in se na pamet naučila ves del katekizma, ki govori o veri, z vsemi molitvicami, ter me prosila za oni del, ki govori o sv. zakramentih.

Bojimo se, da bodo mladi naši neustrašeni junakinji kljub njeni polnoletnosti in oprostitvi odvzeli njen naslov in s tem večino njene lastnine in posestev.

Afrikanska sužnost in nje grozota.

Odlomek iz spisov misijonarjev.

(Dalje.)

Da lažje spravijo zamorce iz Notranje Afrike k obrežju, potujejo suženjske karavane po poti skozi Saharo deloma od mesta Ghadames v Tripolis, deloma od kraja Agila-Gialu in Hufra v Bengasi. Kadi poroči ženske po mohamedanski postavi z voditelji karavane in pridejo tako brez težave v Tripolis, Maroko, Bengasi, kjer jih potem prodajo. Bolj previdno morajo ravnati z moškimi sužnji, katere razdele v male oddelke ter jih po različnih potih pripeljejo v pristaniška mesta in kljub pazljivosti evropskih konzulov skrivoma prodajo. Zelo priljubljeno sredstvo, da konzule varajo, obstoji v tem, da trgovci s sužnji dobe od brezvestnih turških uradnikov izkaze prostosti, katere porazdele med uboge sužnje. In z lepimi obljubami in hudimi grožnjami pripravijo sužnje tako daleč, da na vprašanja evropskih konzulov in uradnikov izjavijo, da so popolnoma prostovoljno zapustili domovino in da iščejo dela. Neki misijonar pripoveduje, da je sam slišal iz ust nekega, tako sramotno prevaranega sužnja, da so se jih hoteli kristjani polastiti, da bi jih vrgli v velik kotel kropa in iz njihovih teles kuhati strup!... Tako se posreči mohamedancem, da napolnijo lahkoverne zamorce s strahom in sovraštvom zoper bele ljudi in jih kljub vsem odredbam evropskih držav na turških ladjah prevažajo na bolj oddaljene trge. — Iz poročila »Protisuženjske družbe«.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil te z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Rimu.

Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.
Natisnila Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Glasovi iz kroga naših čitateljev.

Neki reven družinski oče je na vprašanje, zakaj naročajmo, čitajmo in razširjajmo misijonske časopise, navedel sledeče vzroke: »Da pridobim prav veliko duš za nebesa in ker sem spoznal, da more svet resnično osrečiti in preobraziti le krščanska vera in da le ona more ljudi zadovoljiti ter jim olajšati življenje, sem naročil vaše liste. Sklenil sem, da ostanem njih naročnik celo življenje, ako dobro preskrbim svoje otroke. Sedaj imam pet mojih otrok dobre službe. Ko sem moral k vojakom, sem nevarno zbolel in ležal tri mesece v bolnišnici; tedaj obljubim sv. Antonu milodar za uboge zamorce in ljubi Bog mi je dal zopet ljubo zdravje. Tako vidite, imam celo življenje vzroka dovolj, da se Bogu zahvaljujem. — Najvažnejše pri vsem tem pa se mi zdi, da prav mnogo duš pridobimo za Boga; kajti brez Boga je zgubljen človek in ves svet.«

Neka delavska družina je poslala 10 mark za poganke misijone v zahvalo, da se je smela udeležiti ljudskega misijona.

Neka pospeševalčica je poslala 20 kron in pristavila: »To je prihranek nekega dobrotnika, ki je denar raje dal za misijone, kakor pa da bi ga porabil na plesišču.«

Novo !

Novo !

»Misijonski Zbornik«

v hrvaškem jeziku.

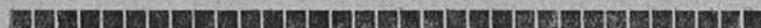
Priročna knjižica za vsakega misijonskega prijatelja, opremljena s slikami.

Cena: 1 komad 5 kron.

Stari letniki »ODMEVA IZ AFRIKE«

vezano, en letnik	24 K (6 D.)
nevezano, en letnik	20 K (5 D.)

Naslov naročbe glejte na 2. strani ovoja.

 Vse p. n. naročnike se vljudno prosi za poravnavo naročnine za tekoče leto 1921.

Sv. Peter Klaver uči v ogradì sužnje krščanskih resnic.

Žalostna je bila usoda ubogih zamorskih sužnjev. S silo odvedeni iz domovine, so morali trdo delati in bič je bil njih plačilo. Razen tega so pogrešali tolažbe, ki jo nudi nam kristjanom sv. vera. Sv. Peter Klaver jih je tolažil in jim govoril o nebesih in večnem plačilu, ako bodo vdano in potrpežljivo prenašali svoje trpljenje. Tudi njih gospodarje je skušal pripraviti za človekoljubnejše ravnanje z nesrečnimi reveži.

Trgovina s sužnji v pravem pomenu besede je sicer po prizadevanju evropskih oblasti postavno odpravljena. Toda kljub temu je v Afriki še vedno dovolj sužnjev. Zlasti deklice prodajajo lastni starši že kot otroke bodočim snubcem, kateri jih potem, ko dekleta odrastejo, vzamejo za žene, ne oziraje se na to, imajo li nagnenje in ljubezen do svojega moža ali ne. Ako je torej kaka deklica obiskovala krščanski nauk in bi morala postati žena kakega pogana, jo more misijonar rešiti preteče nesreče le na ta način, ako plača mladenkinim staršem zadostno vsoto ter jim s tem omogoči, da dajo snubcu namesto hčere prejšnjo kupnino. Vsota za odkup deklice znaša povprečno 60 frankov. S takim milodarom moremo zagotoviti časno in večno srečo enemu človeku. Plačilo za to nam gotovo ne bo izostalo, kajti ljubi Zveličar bo nekoč rekel: »Ujet sem bil in ste me rešili.«

